

Број: 01,02,03,03/11-05-1-176/13
Сарајево, 01. 07. 2013.

**ИЗВЈЕШТАЈ СА ТРЕЋЕГ ДИЈЕЛА РЕДОВНОГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ
СКУПШТИНЕ САВЈЕТА ЕВРОПЕ, СТРАЗБУР,
од 24. до 28. 06. 2013.**

Трећи дио редовног засједања Парламентарне скупштине Савјета Европе одржан је у Стразбуру од 24. до 28. 06. 2013. године. На засједању је учествовала Делегација Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини Савјета Европе, у којој су били:

1. Милица Марковић, чланица Делегације;
2. Борјана Кришто, чланица Делегације;
3. Нермина Капетановић, замјеница члана;
4. Исмета Дервоз, замјеница члана;
5. Крунослав Врдољак, замјеник члана Делегације;
6. Севда Ваљевчић, секретар Делегације, и
7. Аднан Бешић, преводилац.

24. 06. 2013.

Након што је отворио засједање, предсједник Парламентарне скупштине Савјета Европе **Жан-Клод Мињон** указао је на посебан значај расправе о захтјеву за увођење процедуре мониторинга за Мађарску, која се налази на дневном реду јунског дијела засједања. Предсједник Мињон је том приликом истакао да је у овим и другим сличним ситуацијама Скупштина обавезна да води конструктиван дијалог са властима, те да реагује на најпримјеренији могући начин.

Непосредно након отварања засједања присутнима се обратио **министар спољних послова Јерменије, предсједавајући Комитета министара, Едвард Налбандиан**, који је у свом обраћању присутнима говорио о приоритетима јерменског предсједавања Савјета Европе, при чему се посебно осврнуо на нужност рјешавања проблема мржње, расизма, ксенофобије и нетолеранције.

Приликом усвајање дневног реда парламентарци су одлучили да одрже хитну расправу о: ситуацији у Грузији, вјерским прогонима у Ирану и народним протестима и

изазовима за слободу окупљана, слободу медија и слободу говора. Расправа о теми: “Уплитање државе у приватност путем интернета” такође је уврштена у дневни ред.

Током јунског дијела засједања одржани су и састанци комитета ПС Савјета Европе, којима су присуствовали чланови делегације ПСБиХ у ПССЕ. Састанцима Комитета за правна питања и људска права присуствовале су Милица Марковић и Нермина Капетановић, састанку Комитета за миграције, избјеглице и расељена лица присуствовали су Борјана Кришто и Крунослав Врдољак, док је Исмета Дервоз присуствовала састанцима Комитета за равноправност и недискриминацију, као и Комитета за културу, науку, образовање и медије те састанцима Мреже парламентарца за борбу против насиља над женама и насиља у породици.

25. 06. 2013.

Другог дана засједања чланови Делегације сусрели су се са амбасадором БиХ у Стразбуру Алмиром Шаховићем. Током разговора размијењене су информације о досадашњем напретку БиХ у испуњавању преузетих обавеза, као и о могућим будућим корацима. Амбасадор је информисао и о току припрема за поставку изложбе “Индустријско наслеђе у Европи”, која ће у вријеме октобарског засједања бити организирана у сарадњи са свим земљама чланицама Савјета Европе, а на основу усвојеног извјештаја Исмете Дервоз, чланице наше делегације.

Избор судије Европског суда за људска права из Литваније и Исланда обављен је исти дан. Скупштина је изабрала **Егидијуса Куриса** из Литваније, док је из Исланда изабран **Роберт Рагнар Спано**. Судије су изабране на мандат од девет година.

Истог дана одржана је расправа о **ситуацији на Блиском истоку**. Резолуцијом 1940 (2013), усвојеном на основу извјештаја извјестиоца Пјетра Марченара из Италије, Скупштина позива израелске власти на окончање произвољних хапшење и притварање Палестинаца, на гарантовање истих права свима, те деблокаду Газе, док палестинске снаге позива на закључење помирења између Хамаса и Фатаха, те на уздржавање од коришћења силе против израелских грађана. Током расправе о ситуацији на Блиском истоку посебно је изражена забринутост због кршења људских права у појасу Газе и погубљења након непоштених суђења. Скупштина сматра да сви грађани, и израелски и палестински, морају поштовати људска права, демократију и владавину права. Скупштина ће наставити да пружа подршку рјешавању израелско-палестинског конфликта, при чему је од изузетног значаја истакнута улога и дјеловање Поткомитета за Блиски исток.

Након жучне расправе о недавним дешавањима у Мађарској, иако забринута, Скупштина није увела процедуру мониторинга за Мађарску, већ је одлучила да помно прати развој ситуације у овој земљи, те анализира постигнути напредак. Мониторинг комитет Парламентарне скупштине Савјета Европе је 25. 04. 2013. године дао препоруку Скупштини за увођење „**процедуре мониторинга**“ за Мађарску, наводећи дубоку забринутост „урушавањем демократског система равнотеже три нивоа власти“, као посљедице новог уставног оквира у држави. Биро Скупштине није подржао отварање таквог поступка. Десет од 47 земаља чланица је тренутно под процедуром

мониторинга коју спроводи Скупштина (Албанија, Јерменија, Азербејџан, Босна и Херцеговина, Грузија, Република Молдавија, Црна Гора, Руска Федерација, Србија и Украјина), а четири државе су под процедуром „постмониториншког дијалога“ (Бугарска, Монако, Бивша Југословенска Република Македонија и Турска). Процедура мониторинга обухвата редовне посјете државама које се надзиру како би се процијенио напредак и успоставио дијалог са властима, политичким снагама, судским тијелима, цивилним друштвом, као и дале периодичне оцјене о којима се расправља на Скупштини.

Расправа о **оцјени партнерства за демократију за Парламент Марока** одржана је другог дана засједања. Током расправа поздрављене су демократске реформе у Мароку, као и Устав Марока, у којем су садржани основни принципи као што су посвећеност људским правима, забрана свих облика дискриминације, јачање институција итд. Ослањајући се на закључке извјестиоца Луке Волонтеа из Италије, Скупштина је похвалила сарадњу Марока са Савјетом Европе, при чему је посебно истакнуто активно учешће делегације Марока у раду Скупштине, као и њених комитета. Резолуцијом 1942 (2013) Скупштина је позвала власти Марока на укидање смртне казне, обезбјеђивање слободе удруживања и слободе изражавања за организације цивилног друштва.

26. 06. 2013.

На састанку политичке групе ЕПП/ЦД, која је одржана у сриједу, за новог предсједавајућег политичке групе изабран је Педро Аграмунт из Шпаније.

У оквиру расправе о **корупцији као пријетњи владавини права** која је одржана трећи дан засједања истакнута је улога Савјета Европе и Скупштине у борби против корупције. Резолуција 1943 (2013) усвојена на основу извјештаја гђе Маилис Репс из Естоније позива земље чланице да појачају међународну сарадњу, те да преиспитају, односно ускладе своје законодавство везано за борбу против корупције.

Истог дана одржана је расправа о **окончању присилне стерилизације и кастрације** у оквиру које су земље чланице Савјета Европе позване да ревидирају своје законе и политике, на начин који би онемогућио да неко може бити присиљен на стерилизацију или кастрацију на било који начин, из било којег разлога. Резолуцијом 1945 (2013) усвојеном на основу извјештаја гђе Лилиане Маури Пасквер из Швајцарске речено је да присилне стерилизације и кастрације у 21. вијеку морају престати. Скупштина позива на накнаду за душевну бол и финансијску накнаду жртвама присилних стерилизација и кастрација, на заштиту и рехабилитацију жртва те на процесуирање починилаца.

С циљем смањења **неједнакости у приступу здравственој њези** која је у посљедње вријеме у сталном расту, земље чланице су позване да осигурају доступност здравствених радника свима у цијелој земљи, као и доступност података о здравственом систему.

У једногласно усвојеној Резолуцији 1946 (2013), а на основу извјештаја извјестиоца Жан-Луја Лорана из Француске, Скупштина предлаже државама чланицама да одвоје

своју имиграциону политику од здравствене политике, као и да у сарадњи са групом држава против корупције (ГРЕКО), уведу мјере у борби против корупције у здравственом сектору.

Скупштина препоручује Комитету министара да допринесе јачању улоге Европског комитета за социјална права у заштити права на здравље.

На састанку Мреже парламентарца за борбу против насиља над женама и насиља у породици чланица делегације госпођа Дервоз извјестила је о законској легислативи која је на снази у БиХ, стратегијама за борбу против насиља те завршним корацима у процесу ратификације Истанбулске конвенције.

27. 06. 2013.

Током расправе о протестима и пријетњама слободи окупљања, слободи медија и слободи изражавања, парламентарци су оштро осудили недавне случајеве претјеране употребе силе коју је полиција користила како би растјерала демонстранте. Након расправе **о народним протестима и пријетњама слободи окупљања, медија и говора**, Резолуцијом 1947 (2013) усвојеном на основу извјештаја Аркадија Диаза Тејера из Шпаније, владе држава чланица позване су да саставе јасна упутства о коришћењу сузавца, те да забране његову употребу у затвореним просторима. Осврћући се на недавне протесте у Турској, демонстрације против бракова припадника истог пола у Паризу и немире који су се догодили у предграђу Стокхолма, Скупштина позива земље чланице да истраже прекомјерну употребу силе, те да изрекну санкције одговорнима.

Гвозден Срећко Флего из Хрватске, у оквиру расправе **о уплитању државе у приватни живот путем интернета**, рекао је да неке државе филтрирају садржај интернета, док неке користе личне податке и на тај начин гуше слободу изражавања коју покушавају контролисати и ограничавати. Слобода изражавања и слобода информисања представљају основне принципе модерне демократије.

Четвртог дана засједања, Нермина Капетановић присуствовала је састанку Комитета за правна питања и људска права, и том приликом се изјашњавала о избору чланова Европског комитета за превенцију тортуре и нечовјечног понашања. Др Капетановић је исти дан присуствовала и састанку Поткомитета за људска права.

Скупштина је у оквиру расправе **о борби против дискриминације на основу сексуалне оријентације и родног идентитета** позвала Савјет Руске Федерације да не усвоји закон који забрањује промовисање "хомосексуалне пропаганде" малолетницима, а Парламент Украјине да прекине разматрање нацрта закона о забрани тзв. хомосексуалне пропаганде. Усвајањем Резолуције 1948 (2013) на основу извјештаја Хакона Хауглија из Норвешке, чланови Скупштине изразили су јасан став према којем поменути закони и предлози закона нису у складу са слободом изражавања, те да оправдавају предрасуде и непријатељство који су присутни у друштву, и који подгријавају климу непријатељства против ЛГБТ особа. Државе чланице Савјета Европе позване су да уведу забрану дискриминације на основу

сексуалне оријентације и родног идентитета, те забрану организовања јавних кампања против подстицања на насиље или узнемиравање на било којој основи.

Резолуцијом 1949 (2013) усвојеном на основу извјештаја Роберта Валтера из Велике Британије, Скупштина предлаже интензивирање и проширење сарадње Савјета Европе са властима Бивша Југославенска Република Македонија, путем отварања канцеларије Савјета Европе у Скопљу, а с циљем подстицање и помагања земље да настави са процесом демократизације.

Парламентарци позивају македонске власти да наставе да ефикасно примјењују Охридски оквирни споразум (ОФА), чији је циљ побољшање права мањинских заједница, промовисање културних и језичких права мањина. Резолуција такође позива на смањење корупције, дискриминације (нарочито против Рома), те гарантовање потпуне слободе медија.

С обзиром да још увијек постоје озбиљне сумње у политичку стабилност у земљи за спровођење предстојећих реформи, Скупштина је одлучила да настави свој **пост-мониториншки дијалог са Бившом Југословенском Републиком Македонијом.**

Скупштина сматра да **Предлог протокола број 16 на Конвенцију о заштити људских права и основних слобода** може бити усвојен у Комитету министара и отворен за потписивање и ратификацију. Према мишљењу 285 (2013) које је усвојено на основу извјештаја Кристофера Чопе из Велике Британије, предлог протокола предвиђа могућност добијања мишљења Европског суда за људска права о принципијелним питањима која се односе на тумачење или примјену права и слобода дефинисаних у Конвенцији и њеним протоколима. Предлог протокола ојачаће везу између Европског суда за људска права и највиших судова држава чланица, стварајући платформу за судске дијалог, те тиме олакшати примјену судских пракси по националним судовима.

Усвајањем Резолуције 1950 (2013) о **одвајању политичке од кривичне одговорности**, а на основу извјештаја Питера Омцигта из Холандије, Скупштина сматра да одредбе о злоупотреби службеног положаја треба примјењивати са великим опрезом и додатном уздржаношћу. Поменуите одредбе требало би да буду посљедње средство које би се користило односно активирало против политичара. Резолуција наводи низ принципа на основу којих би се могле разликовати политичка и кривична одговорност, а који су направљени на основу препорука правних стручњака Венецијанске комисије Савјета Европе. Скупштина позива државе чланице да предузму мјере којима би се обезбиједила независност правосуђа и цјеловито извршавање релевантних пресуда Суда.

Припремила¹
Секретар Делегације

¹ Уз сагласност чланова Делегације

Севда Ваљевчић

Достављено:

- колегијумима оба дома ПСБиХ
- Комисији за спољне послове ПДПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације
Дома народа ПСБиХ
- Делегацији ПСБиХ у ПССЕ
- Колегијуму Секретаријата
- Министарству иностраних послова БиХ
- а/а